

HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Heidi Rontu, Sinikka Valtonen, Esa Viklund, Leevi Viljanen, Kirsi Mustonen & Niina Nurkka. Humanistisen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Johanna Henriksson, Päivi Marjanen, Karel McLeod Smith, Jukka Määttä, Timo Parkkola & Titta Pohjanmäki**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **22:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-883-5**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Korkeakoulun itsearviointi

Humak valitsi vertaisoppimisen kohteeksi *"TKI-toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus"*. Tavoitteena oli oppimisen lisäksi löytää yhteistyömahdollisuuksia, kehittää prosesseja ja edistää korkeakoulujen välistä vuorovaikutusta. Valitsemalla kumppaniksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun (Jamk) korostimme pitkäaikaisen yhteistyön mahdollisuuksia ja halusimme strategiamme mukaisesti edistää korkeakoulujen yhteistyötä sekä lisätä TKI-toimintamme vaikuttavuutta. Olemme tunnustaneet Jamkin merkittävän roolin alueellisessa kehittämistoiminnassa ja näemme yhteistyön mahdollisuuksia erityisesti toisiaan täydentävän osaamisen yhdistämisessä.

Vertaisoppimisen eteneminen

Vertaisoppiminen eteni seuraavien vaiheiden mukaisesti.

1. Lähtökohtana oli yhteinen halu lisätä yhteistyötä vaikuttavan TKI-toiminnan kehittämiseksi. Tavoite sovittiin TKI-toiminnasta vastaavan Humakin koulutusjohtajan ja Jamkin (edellisen) vararehtorin välillä.
2. Suunnittelupalaveri (12.6.2023): Sovittiin, että vertaisoppiminen toteutetaan molemmissa ammattikorkeakouluissa varmistaen yhteinen hyöty.
3. Sopimuspalaveri (30.8.2023): Määriteltiin tavoitteet, aikataulu ja valmisteltiin vertaisoppimisen sopimus. Rehtorit allekirjoittivat sopimuksen 13.9.2023.
4. Vertaisoppimistilaisuudet pidettiin Jamkissa 11.10.2023 ja Humakissa 22.11.2023. Ennakkomateriaali toimitettiin kaksi viikkoa ennen tapaamista ja vierailijalla oli

mahdollisuus tehdä tarkentavia kysymyksiä.

5. Vertaisoppimistilaisuuksista laadittiin raportti kohdekorkeakouluille käytettäväksi sekä oman toiminnan kehittämässä että yhteistyön rakentamisessa.
6. Sopimus on määritelty jatkumaan auditointiprosessin jälkeen 31.12.2024 saakka, jotta yhteistyö saataisiin etenevään vaiheeseen ja vertaisoppimisen tulokset hyödynnettyä.

Vertaisoppimistilaisuuksissa käsitellyt teemat:

- Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen TKI-toiminnassa
- TKI-toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden laadulliset ja määrälliset indikaattorit
- Vaikuttava julkaisutoiminta ja viestintä
- Vaikuttavuuden mittaaminen osana TKI-työn käytäntöjä, prosesseja ja järjestelmiä
- Toimintaympäristön muutosten analysointi, ennakointi ja palaute

Vertaisoppimisen tarkempi toteutusaikataulu on kuvattu taulukossa 1.

Toimenpide	Aikataulu
Vertaisoppimisen sopimuksen allekirjoittaminen	13.09.2023
Jamk toimittaa ennakkomateriaalit Humakille	25.09.2023
Humak toimittaa tarkentavat vertaisoppimisen kysymykset Jamkille	02.10.2023
Humakin vierailukäynti Jamkissa	11.10.2023
Humak toimittaa ennakkomateriaalit Jamkille	06.11.2023
Jamk toimittaa tarkentavat vertaisoppimisen kysymykset Humakille	13.11.2023
Jamkin vierailukäynti Humakissa	22.11.2023
Vertaisoppimisen prosessi päättyy	31.12.2024

Taulukko 1. Vertaisoppimisen toteutusaikataulu.

Vertaisoppimisen tulokset ja vaikuttavuus

Vertaisoppimiselle asetetut tavoitteet saavutettiin onnistuneesti. Valmistautuminen ja vaiheistaminen sekä yhteistyö toteutuivat menestyksekkäästi. Jatkuvuus taattiin rakentamalla kokonaisuus niin, että sopimus kantaa yli Humakin auditoinnin. Ennakkomateriaalit ja tilaisuuksissa pidetyt alustukset muodostivat vahvan perustan vertaisoppimiselle.

Havainnot vertaisoppimisen aikana osoittivat, että TKI-toiminnan prosessit, tietotuotanto ja laatutyö ovat keskeinen osa molempien korkeakoulujen toimintaa. Vaikka molemmat käyttivät vaikuttavuusmallinaan IOOI-menetelmää, ilmeni eroja esimerkiksi alueellisessa painotuksessa ja poikkeamien hallinnassa. Eroja ja yhtäläisyyksiä arvioitiin laajasti sekä tunnistettiin

kehittämiskohteita, joista osa valittiin jatkokehittämisen kohteiksi. Vertaisoppiminen tuotti molemmille hyödyllisen kokonaisuuden, jossa löydettiin runsaasti täydentäviä osaamisia.

Humakin tavoitteleva vaikuttavuuden ja sen mittaamisen kehittäminen edistyi Jamkin käytänteiden kuulemisen myötä. Tämä tukee Humakin vaikuttavuustavoitteita ja strategian päivitystyötä. Vertaisoppimisprosessi toteutui luottamuksellisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti, mikä johti kahden yhteisjulkaisun syntymiseen ja jatkoyhteistyön sopimiseen.

Oman organisaation hyvät käytännöt

- Vaikuttavuustavoitteet eivät ole irrallisia, vaan ne on kytketty osaksi tavoitteita ja toimintaa.
- Humakilla on vahva potentiaali vaikuttaa politiikkaohjelmien kautta. Humak osallistuu sekä kansalliseen että kansainväliseen ohjelmatyöhön
- Julkaisutoiminta ja henkilöstön ohjaaminen ja kannustaminen julkaisutoimintaan
- Aktiivinen ja strateginen ennakointi

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

- Toimintaa johdetaan suoraan strategiasta, jolloin vaikuttavuustavoitteet pysyvät selkeinä
- Viestintä on huomioitu läpi TKI-toiminnan ja vuorovaikutus on nostettu strategian osaksi
- Ennakoinnin hyödyntäminen aluekehityksessä ([Keski-Suomi ennakoi](#))
- Strategiarahoituksen käyttö vahvuusalojen TKI-toiminnan "siemenrahoituksena"

Antakaa konkreettinen esimerkki/esimerkkejä, miten vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä aiotaan hyödyntää tai on jo hyödynnetty.

- Viestinnän osallistuminen TKI-hankkeiden aloituskokouksiin liitetään TKI-prosessiin
- Humakin TKI-toiminnan riskienhallinnan kehittäminen
- Vahvuusalojen "siemenrahoituksen" suunnittelu esimerkiksi hyvien käytäntöjen monistamiseksi ja uusien alkujen tukemiseksi on käynnistetty Humakissa.
- Jamk on määritellyt urapolut TKI-toiminnan henkilöstölle. Vastaava otetaan osaksi Humakin CoARA-toimenpidesuunnitelman valmistelua.
- Vertaisoppiminen tuotti myös aihealueeseen liittyviä yhteistyökohteita, kuten vaikuttavuusmittariston kehittäminen.

Auditointiryhmän palaute

Humanistinen ammattikorkeakoulu on valinnut vertaisoppimisen kohteeksi "TKI-toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden" ja kumppaniksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun (Jamk). Vertaisoppimisen tavoitteena oli toiselta ammattikorkeakoululta oppimisen lisäksi löytää yhteistyömahdollisuuksia, kehittää prosesseja ja edistää korkeakoulujen välistä vuorovaikutusta. Jamkin vahva rooli alueellisessa kehittämistoiminnassa on tunnustettu, ja Humak arvioi ammattikorkeakoulujen yhteistyön täydentävän toisiaan. Vertaisoppimisen prosessi toteutettiin kesä-marraskuussa 2023, mutta yhteistyösopimus jatkuu vielä 2024 loppuun asti, jotta yhteistyö saataisiin etenevään vaiheeseen.

Vertaisoppimistilaisuuksissa käsitellyt teemat olivat

- yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen TKI-toiminnassa
- TKI-toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden laadulliset ja määrälliset indikaattorit
- vaikuttava julkaisutoiminta ja viestintä
- vaikuttavuuden mittaaminen osana TKI-työn käytäntöjä, prosesseja ja järjestelmiä
- toimintaympäristön muutosten analysointi, ennakointi ja palaute.

Itsearviointiraportissa on tuotu esille vertaisoppimisen prosessi ja siitä saadut kokemukset ja havainnot sekä niiden hyödyntämiskohteet Humakille.

Humak raportoi itsearvioinnissaan, että tavoitteet saavutettiin onnistuneesti. Erityisesti raportoitiin, että Humakin tavoittelema vaikuttavuuden ja sen mittaamisen kehittäminen edistyi Jamkin käytänteistä oppimisen myötä, mikä tukee Humakin vaikuttavuustavoitteita ja strategian päivitystyötä.

Esimerkkeinä havaintojen hyödyntämiskohteista oli itsearviointiraporttiin kirjattu seuraavaa:

- viestinnän osallistuminen TKI-hankkeiden aloituskokouksiin osaksi prosessia
- TKI-toiminnan riskienhallinnan kehittäminen
- vahvuusalojen ”siemenrahoituksen” suunnittelu hyvien käytäntöjen monistamiseksi ja uusien alkujen tukemiseksi
- TKI-toiminnan urapolut henkilöstölle osaksi CoARA-toimenpidesuunnitelman valmistelua
- yhteistyökohteeksi on tunnistettu vaikuttavuusmittariston kehittäminen.

Vertaisoppiminen koettiin hyväksi käytännöksi, josta on mahdollista saada organisaation omaa tekemistä ja ajattelumalleja rikastavia syötteitä. Vertaisoppimisen tuotoksiin viitattiin auditointihaastatteluissa johdon ja TKI-ryhmien osalta, mutta laajemmin ei vertaisoppimista tunnistettu tai tuotu haastatteluissa tai henkilöstötyöpajoissa esille.